

№^{to} 94.

D. 19. Kwietnia.

PONIEDZIAŁEK.

Rok 1824.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Pobył Króla Stefana w Ggańsku 1575.

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

w Sobotę o godzinie 8 wieczorem, w Kościele Metropolitalnym, odbyło się Nabożeństwo Rezurekcji, w obec Senatorów, Ministrów, Władz Kraiowych i mnogiego Ludu. Celebrował JW. JX. Skarszewski Biskup Lub: Admin: Warszaws: który i wczoraj Celebrował Mszą Wielką, wczasie której miał Kazanie, oraz udzielił Pasterskiego Błogosławieństwa. — O północy z Soboty na Niedziele, odbyło się Nabożeństwo Rezurekcji w Kaplicy Zamkowej, podług obrządku Greekiego. — Wczoraj o godz: 9 rano, w Kościele Ewani: Wyz: Augs: w bardzo znacznej liczbie zebrani Artyści i Amatorowie płci obiej, wykonali wielką Muzykę stosowną, pod Dyrekcją JP. Jaworka. — Starodawny zwyczaj częstowania *Swięconem*, wznawia się co raz bardziej w naszej Stolicy; wczoraj w kilku znakomitych domach znajdowało się na *święconem* po kilkaset osób. — Gospodynie tego roku są w dobrym humorze, gdyż rzadko w którym domu nieudały się Babki i Placki, lecz od niepamiętnych czasów nie było pierwszego *Swięta Wielkanocnego* tak niepogodnego iak wczoraj, ciągle lał deszcz, czasem śnieg pruszył, a wiatr często wzmałgał się gwałtownie.

D, 4b.m. w Sali Szkoły Cyrkulowej XX. *Dominikanów* na Nowem Mieście, odbył się pierwszy Publiczny Examen Szkoły Niedzielnej Rzemieślniczej. Znajdowali się na nim

JWW. Hra: Grabowski Minister Kom: Rząd: Wyz: Reli: i Ośw: Rady Stano Dyrektorowie Jeneralni też Kom: Rada Stano Prezydent Miasta Sto: Warszawy i wiele znakomitych osób. Z tego Examinu przekonano się ile ta Szkoła już przyniosła użytku. Examinowano Terminatorów rozmaitych rzemiosł z których 48 uznano za godnych nagrody. Szczególną zwrócił uwagę Czela-dnik Stolarski Antoni *Fiszser*. w Końcu Examinu JW. Rada Stano *Stasic* wymownie zachęcał Majstrów aby starali się korzystać z tego nowego dobrodziejstwa Opiekunczego Rządu. —

Artykuł nadesłany

w Tych dniach otrzymał Gabinet Zoologiczny Król: Warszaw: Uniwersytetu dwa ważne podarunki, mianowicie 1e Rysia z gatunku zwanego w mowie myśliwych *Rys Ciele* (Felix Lynx maior) od JW. Jenerała Hrahi PACA z Dospudy; i po 2ce *Kreglogona kawiastego* (Callitrix capucina) od JW. Senatora MAŁACHOWSKIEGO z Keńskich, o których to darach mam honor przyjemnością donieść Publiczności. Przy tej okoliczności widzę potrzebę oznajmienia: ponieważ (iak się z późniejszych doniesień przekonavam) kilka równie ważnych podarunków przesłanych z prowincji dla wspomnionego Gabinetu nie doszły zamierzonego celu, i Gabinet ich nieotrzymał: upraszam przeto iak najmocniej wszystkich chcących się przyczy-

nić do wzrostu tego pięknego a dla nauki tak potrzebnego Zbioru, ażeby w przyszłości listy i pakiety w tym celu do niżej podpisanego do Kancelarji Królewsko Warszawskiego Uniwersytetu adresować raczyli. —

Dr. JAROCKI Professor K. W. U.

w Przyszłą Srode d. 21 b. m. i r. na korzyść Ubogich pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostających danym będzie w salach Ratuszowych BAL, wciągu którego na iednej z oddzielnych Sal wystawioną zostanie Galeria Obrazów sławnych Malarzy ze Szkoły, Włoskiej, Flamandzkiej i Hiszpańskiej. Obrazy te przedstawionemibędą przez Damy i Kawalerów usługę swoię na wsparcie cierpiącej ludzkości ofiarujących. Galeria składa się z sztuk 9ciu. Biletów dostać można w Sklepie Ubogich.

D. 4. b. m. w Krakowie po długiej chorobie żyć przestał JW. Wojciech *Linowski* Senator tamecznej Rzeczy-pospolitej Kawaler Or: S. Stani: żył lat 59. —

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Z PARYŻA.

Jenerał Francuzki Hra: *Gwileminot* otrzymał od N. CESARZA ROSS: Order S. Alexandra Newskiego. — D, 4 b. m. Deputacje obu Jzb prawodawczych wprowadzone były w południe do Gabinetu Królewskiego i złożyły Monarsze tychże izb adresa wktórych wynurzone są uczucia wdzięczności za tyle łask wyświadczonych Francji wciągu iednego roku, mianowicie za przywrócenie spokojności w Hiszpanji z chwałą wojska Francuz: i życzeniem wszystkich Mocarstw Europy „Nie niema (słowa adresu) czego byś żądał Królu dla chwały twego Tronu i pomysłności Narodu, czego byśmy niedopełnili. Jesteśmy szczęśliwi przekonywaiąc się że wszystko nam ohtecue iż doznamy skutków trwałego pokoju. Francja dowiodła że chętnie dopełni każdej

ofiary dla świetności Korony i bezpieczeństwa Kraiu „Król odpowiedział, iż Opatrzność raczy Opiekować się Francją, a wszystkiego spodziewa się od tak szanownych Deputowanych i t. p. —

D, 3b. m. pewny Obywatel idąc przez boczną ulicę w Paryżu, napastowany został przez 4 Złodziei (którzy mianowali się agentami Policji) obwiniając tegoż Obywatela że go na niegodziwym uczynku spotkali i grożąc zawstydzieniem Publicznem a nawet Sądem Kryminalnym, Obywatel będąc z natury nader boiaźliwy, widząc się w takim kłopotcie zapłacił łotrom na ich żądanie 1000 franków, aby był wolny od napaści, gdy iednak ciż złodzieie w kilka dni powtórnie go napastowali żądając ieszcze 250 frankow, dopiero mimo boiaźni, ów Obywatel udał się do Policji, gdzie pokazało się, że to są hulataie, których iuż od kilku dni Policja śledziła. — Donoszą z Madrytu że d, 24 z: m: pochowano zwłoki zamordowanego Xdza *Winuesa*, znajwiększą okazałością i złożono ie w grobie Kościoła Jezuickiego. Z powodu tego morderstwa osadzono w więzieniu 13 osób. — Królowi Hiszpań: w podróży do *Aranhuez* towarzyszy tylko ieden Minister i każdego wydziału Ministerjalnego ieden z naczelnych Urzędników. — Jenerał *Eschawary* ma wciągu 24 godzin opuścić Madryt a Jenerał *Longo* utracił komende w Santander. — Ogłoszono uchwały Królewskie iż Oficerowie przeznaczeni do służby zamorskiej utracą dane im patenta, bo niedopełnili wskazanych im warunków, również odebrane będą patenta dane Oficerom wszelkich stopni wczasie rządu Konstytucyjnego. Słychać że cała organizacja ochotników Królewskich będzie zmieniona, gdyż przeciw nim rozszerza się niechęć nie tylko w stolicy lecz prawie w każdej prowincji: — D, 21

z.m. w Madrycie Jenerał Franczki Hr: *Burmont* odbył rewję całego tam obecnego Fran: wojska, przyczem znajdował się Król Hiszp: i cała iego Rodzina. Mieszkańcy stolicy na widok tego wojska okazali radość i nieustannie wołali *Niech żyje Król! Niech żyje Fran: cja.* Tenże Jenerał przed odjazdem Króla Hisz: do *Aronhuez* chciał dać ucztę i upraszał aby Król na niej raczył się znajdować, lecz Monarcha oświadczył iż wczasie ostatnich dni wielkiego Postu, na ucztę znajdować się niemoże, gdyż zwykle w tych dniach niezym się niepośiła iak iedną filiżanką Czekulady, aże Jenerał *Burmont* wycieżdza także do *Aranhuez* przeto Król oświadczył że chętnie u niego na ucztę tamże znajdować się będzie po świętach Wielkanocnych.

z LONDYNU.

Już powszechnie mówią w *Londynie* że wojna z *Algierem* jest ukończoną, iednak ogłoszono kilka zakładów o bardzo znaczne summy iż nieminie kilka dni a nadejdzie przeziwna tej wiadomość. — 38 Obrazów najslawniejszych Mistrzów składających Galerję zmarłego P. *Angierstejn* zakupił rząd i zapłacił 2,280,000 złp: — Gazeta *Londyńska Kurjer* w satyrycznym sposobie doniosła że na zgromadzeniu Rady miejskiej *Londynu*, P. *Welsh* miał mowę wierszami, w której usiłował wyszydzić projekt Ministrów względem cudzoziemców, Lord Prezydent wymagał aby mówca zaniechał poezji i kończył swą mowę prozą, bo rada gminna nie jest przyzwyczajona do wierszy. — Hrabia *Liwerpol* jest nieco zdrowszy, lecz niemoże ieszcze oddalać się z domu i obrady odbywają się przy iego łóżku. — Słychać iż Towarzystwo *Modnych Krawców* nieprzyjdzie do skutku, gdyż iego członkowie niemogli się zgodzić na główne artykuły ustaw; wielu ubolewa że przez to

nie będzie czytana nader ważna rozprawa o różnicy *Pantalonów Maurowskich i Węgierskich!* — Jeden z *Rękawiczników* ogłosił iż robić będzie takie *Rękawiczki* iakie noszono w *Rzymie* za czasów *Wespazjana*, a których formę szczęśliwym przypadkiem wynalazł; innni iego *Koledzy* chcą go zato oddać do *Szpitala Warjatów.* —

z NIEMIEC.

Dnia 15 z. m. w *Szwajcarji* pod miasteczkiem *Ballenz* zasypany został ogromną bryłą śniegu *Dyliżans* i 13tu *Podróżnych*, w wawozach góry *S. Bernarda*, ta bryła oderwała się nagle, dwóch tylko *podróżnych* utraciło życie, *Dyliżans* i resztę *podróżnych*, szczęśliwie uratowano. — Donoszą z *Bruxelli* że pewny *Blaquiere* utworzywszy w *Londynie* i wznacniejszych miastach *Anglii* Towarzystwo w wspierające *Greków*, wypłynął teraz do *Zante*, i wiezie *Rządowi* *Grekowemu* zebraną składkę wynoszącą 1,600,000 złp: w *Wiedniu* umarł tameczny obywatel *Szymon Hehelk*, mając lat 108. — 1900 *Włościan* z *Prowincji Greningen* podało prośbę *Królowi Niderlandzkemu*, w której wystawiono iaki teraz jest niedostatek i razem proszą aby wprowadzenie obcego zboża na iaki czas wstrzymane było. — Donoszą z *Rzymu* iż d. 17 z. m. wystawiono zwłoki *Xiężnej Lukki*, w *Habcie Dominikańskim* i wywieziono ie do *Eskurjału*, *Eskorta wojskowa* otaczała karawan. —

Przyrzeczony *Gospodyniom* sposób *Prania Bielizny* z mtejszym iak zwyczajnie kasztm i zachodem, umieszczamy.

Jako właściciel bardzo znacznych, z fabryką płócien połączonych *rękodzielni*, i iako *blechera* z profesji, testem (mówi autor) z operacjami *czyszczenia i wybielenia lnianych i bawełnianych tkanin* dosyć obeznany; nie są mi także obcemi *korzyści* szkody różnych do tego podawanych sposobów, tak,

ić niemożę na siebie ściągać podejrzenia, iakobym dla niedostatku doświadczenia ogłaszał postępowanie, któreby przedmiotom, prać się mającym, mogły być szkodliwemi. Tymczasem, ani nachwilę nie chcę wątpić, iż nasze gospodynie, przy wyobrażeniach, do których nawykły, przeciwko moiemu postępowaniu, o ile takowe od ich domowego odstepuie doświadczenia, dosyć znajdują do zarzucenia. — Mnóstwo Kobiet przy moich warsztatach, które nieustannie dla swoich rodzin prały, i przez to fabrycznym działaniom były na przeszkodzie, wzbudziły we mnie usiłowania do obmyślenia sposobu, przez któryby to uprzykrzone pranie mogło być zmniejszonym i bytem dość szczęśliwym w wynalezieniu iednego, który prawie trzy czwarte części rąk, mydła i czasu oszczędza. Postępowanie takowe iest następujące: Bielizna gatunku ię podług cienkości; po czem w osobne wkłada się naczynia nalane wodą na 100 do 130 Fabr: (30 do 55 Reaum): ogrzaną. w Wodzie takowej rozpuścić trzecią lub czwartą część tej ilości mydła, iaka się zwyczajnie do takiej ilości bielizny brać zwykła i dodać trochę perłowego Potażu (to iest, białego czyli dwarazy krystalizowanego). Okryta tym rozcieknię bielizna powinna wnim przez 36 do 48 godzin moknąć; poczem trzeba ją z niego wyjąć, w czystej zimnej wodzie wypłókać i zlekką wykręcić, aby tylko mała wody w sobie zatrzymała. Teraz kocioł obejmujący tyle wody, iżby wszystką bieliznę przykryła, rozgrzewa się nad ogniem, prawie do 100 F. (33 R.); to iest tak, aby ieszcze rękę w wodzie można było utrzymać i resztę mydła (a mianowicie 2/3 części tej ilości, która w ogóle iest potrzebą) z dodatkiem trochy perłowego potażu wkłada. Gdy się mydło dostatecznie rozpuści, trzeba włożyć bieliznę wrozielek: cieńsze iednak sztuki wkupie trzymając i naprzód wkładając; poczem mocniejszy roznieca się ogień i zwolna powiększa się temperatura wody, aż do ięj zawrzenia, a mianowicie tak, aby się woda nie przędzej iak we 20 minut, albo w pół godziny zagotowała. Wrzenie ięj trwać ma ciągle przez 15 lub 20 minut; poczem się bielizna wyjmie i w naczynie z ciepłą wodą wkłada. Rozciek, czyli ług, z pierwszego waru, zostawia się w kotle, dolewa wodą, do którego potem wkłada się grubszą bielizną, a z którą się także sama, iak pierwiej z cienką, odbywa postępowanie. Tym sposobem praną bieliznę trzeba przejrzeć; a gdyby ieszcze iaki plamy dostrzeżonemi zostały (co się iednak

rzadko zdarza) zwyczajnym ię sposobem ręcznie przez lekkie tarcie wyprać. Warzenie takowe odada, mimo powszechnego uprzedzenia, wszystką tłustość i wszystkie brud z bielizny, tak dobrze, iż więcej iak trzy czwarte części roboty, i zwyczajne tarcie zastępuje. Przez samo w końcu wypłókanie w zimnej wodzie, bielizna staie się zupełnie czystą. Postępowanie takowe nie tylko, iak się wypowiedziało, zachodu i kosztów oszczędza, ale ochrania bieliznę od zwyczajnego tarcia, które więcej szkodzi, i prędzej ją psuie, niżeli zwykłe ięj noszenie. (Jzys)

D O N I E S I E N I A .

Pozostałość po niegdy Katarzynie z Makowskich Gugenmus składająca się z Praeciozów, Mebli, Sprzętów, Bielizny, Pościeli, oraz Garderoby żeńskiej, sprzedawana będzie w Starym Marywilu przy ulicy Senatorskiej pod N. 475, pod filarami wewnątrz Marywillu pod N. 21, dnia 26 Kwietnia r. b. o godzinia 3ciej z południa i dni następnych, za gotowe pieniądze. Jan Felix WILSKI R.K.Z.W.M.

w D. 22 Kwietnia r. b. o godzinie 3 z południa i dni następnych przy ulicy Nalewki pod Nr 2244 na Iem piętrze, rozmaite ruchomości, iakoto: praetiosa, Pościel, Bielizna, Meble, tudzież Poiazdy, para Koni, i zaprzęga, zmocy upoważnienia przez JW. Prezesa Trybunału pod dniem 6 Kwietnia r. b. do Nru 1329 wydanego, więcej dającemu za gotowe pieniądze sprzedawane będą, oczem chęć kupna mających zawiadania się. — (podpisano) Jan Felix WILSKI R.K.Z.W.M.

Obszerny lokal, z ogrodem, stajnią, wozowniami, piwnicami i innemi gospodarskiemi wygodami, w domu przy ulicy Leśno położonym do naiecia każdego czasu. Dalszą wiadomość powziąć można w domu przy ulicy Leśno Nr 710 na Iem piętrze.

Pierwsze piętro, z Kuchnią, Wozownią, Stajnią pod N. 1305, donajęcia od Sgo Jana r: b: Teatr. Jutro Wznowiona Komedia Mniemana Synowica i Balet. —